

Neszperennub koporsói és múmiája

A múmiákat sokan érdekesnek, lenyűgözőnek találják. Az utóbbi években egyre több múzeum veti alá röntgen és CT vizsgálatoknak a gyűjteményükben őrzött múmiákat, hiszen ezek páratlan tudományos információk forrásai. Többet megtudhatunk általuk az ókori egyiptomiak egészségéről, táplálkozásáról, várható élettartamukról, betegségeikről és halálozásuk okairól, illetve a mumifikálás technikájáról is. A rajtuk végzett DNS vizsgálatok a családi kapcsolatokra is fényt deríthetnek. A közel múltban a Szépművészeti Múzeum is így tett, talán sokan közületek látták is a „Múmiák testközelben” című időszakos kiállítást, melyet 2011. június 10. és 2012. július 1. között lehetett megtekinteni.

Szintén 2011-ben volt látható a British Museumban a *Mummy: The inside story*¹ című időszakos kiállítás, melynek középpontjában Neszperennub élete és múmiája állt. A londoni múzeum honlapján található, róla szóló cikk kiválóan kiegészíti mind a balzsamozásról, mind a koporsókról, mind a temetkezési amulettekről szóló írásaimat, így aki ezekkel egy konkrét koporsó és múmia bemutatásán keresztül szeretne megismerkedni, annak ezt a cikket ajánlom elolvasásra. Mivel többen közületek nem beszélnek angolul, ezért elkészítettem az írás magyar változatát, mely nem szó szerinti fordítás, kiegészítettem saját észrevételeimmel, ismereteimmel. Az eredeti angol verzió elérhetőségét megtaláljátok a cikk végén. A beillesztett képek jogtulajdonosa egy kivételével nem én vagyok, ezért mindegyik esetében megjelölöm a forrást.

Sok éven át nem volt más módja a múmiák kutatásának, mint az, hogy kicsomagolják őket, ez egy romboló és visszafordíthatatlan folyamat volt. De napjainkban a röntgen és CT vizsgálatok lehetővé teszik a múmiák vizsgálatát anélkül, hogy ártanánk nekik. A számítástechnika legújabb vívmányainak köszönhetően képesek vagyunk a múmia „virtuális kibontására” és bejárhatunk egy háromdimenziós utazást a testen belül, mely során láthatóvá válik a csontok minden jellegzetessége, sőt akár a bandázsok közt megbúvó amulettek is.

Neszperennub gyönyörűen festett múmiatartója még sohasem nyílt fel, mióta a balzsamozók Thébában közel 3000 évvel ezelőtt lezárták. Most tanulmányozhatjuk a benne rejlő testet, sőt még az arcát is megpillanthatjuk ennek a távoli múltban élt embernek.

Neszperennub körülbelül i. e. 800 körül, a 22. dinasztia idején élt. Koporsóját Luxorban² helyi lakosok ásták ki valamikor az 1980-as években. Sírjának pontos helye jelenleg ismeretlen, de a koporsó kiváló állapota arra utal, hogy talán a nemesi sírok között kell keresni. Nagy valószínűséggel egy akár 5-7 évszázaddal korábbi sírban helyezték el.

Neszperennub fából készült koporsója

A fából faragott külső koporsó, mely eredetileg egy nő számára készülhetett, viszonylag egyszerű. Neszperennub háromosztatú parókát visel a fején, rajta virágból font koszorút, a nyakában uzeht-gallért. A koporsó vöröses háttére a

¹ Szó szerinti fordításban: Múmia – A belső történet. Ez utalás arra, hogy a kiállítás során a látogatók az egyébként a kartonázs koporsó belsejében rejtőző múmiával is megismerkedhettek.

² Az ókori Uaszet, görög nevén Théba. Az ókori Egyiptom egyik jelentős vallási központja, mely az Újbirodalomtól államistenné váló Amon-Ré kultuszközpontja volt.

Napistennel azonosítja az elhunytat. A fedélen található hieroglif felirat egy áldozati formula, mely Ré-Harakhtyhoz szól és az elhunytat is azonosítja, ő volt Neszperennub, Ankhefenhonszu fia. Thébában, Amon-Ré templomkörzetében dolgozott, a mennyek két kapujának megnyitója volt és Honszu³ megtisztító papja.

1. kép – A külső koporsó – © British Museum (a továbbiakban BM)

A koporsó szimbolikája összetett, az ókori egyiptomiak elképzelése szerint a halott háza, de ugyanakkor szállító eszköz is, mivel egyes szövegek szerint a balzsamozás házából a sírig tartó úton a halott veszélyes vizeken hajózik. A koporsó a múmia megtestesítője, helyettesítője is, valószínűleg ez az elképzelés vezetett az antropoid, azaz ember alakú koporsók kialakulásához, melyek az Újbirodalomtól válnak népszerűvé. Ebbe a típusba tartozik a fent látott darab is. Ugyanakkor a koporsó anyaméhnek is tekinthető, amelyből a halott új életre születik a túlvilágon, ebben az aspektusában Nuttal, Ozirisz anyjával azonosul. A pap koporsójának alsó részén, belülről egy istennő alakját festették fel, aki a fejéből – mely a nu edény – adódóan

³ Gyógyító aspektussal rendelkező holdisten, akit Thébában Amon és Mut fiaként tiszteltek. Az istenek között bővebben is olvashatsz róla.

Nutnak tűnik, ugyanakkor valószínűleg Nephthüsz⁴ istennővel is azonos, mert az alak az ő nevének hieroglifáján áll.

2. kép – A külső koporsó alsó fele. © BM 3. kép – A kartonázs koporsó © BM

Az istennő karjait kitarja, hogy védelmező ölelésébe vonja Neszperennubot.

Valószínűleg családjának más tagjait is Neszperennubbal együtt temették el, beleértve apját Ankhefenkhoszut is, akinek koporsóját szintén a British Múzeumban őrzik, valamint a feleségét Neszonzupakheredet. Neszperennub múmiáját és koporsóit E. A. Wallis Budge egyiptológus vásárolta meg egyik rendszeres egyiptomi

⁴ Nephthüsz a halott védelmezője, segédkezett nővérének Ízisznek, Ozirisz balzsamozásánál. Ozirisz Egyiptom királya volt, de bátyja Széth megölte, hogy ő léphessen a trónra. Ozirisz hitvese Ízisz, a sakálfejű Anubisz és Nephthüsz segítségével bebalzsamozta Oziriszt. Ő lett a Túlvilág ura és őt tekintették minden múmia előképének. Mindnyájukról bővebben olvashatsz az istenek témakörben.

útja során, amelyekre azért ment, hogy régiségeket gyűjtsön a múzeum számára. A tárgyakat 1899-ben hajóval szállították Angliába.

A festett kartonázs-koporsó

A külső fakoporsón belül egy igen díszes, kartonázból készült múmiatartó volt.

Ezt úgy állították elő, hogy 20 réteg vásznat ragasztóba vagy gipszbe mártottak, egy eldobható múmiaformájú magra helyezték, mely valószínűleg sárból és szalmából volt megformázva. Amíg a vászonrétegek még képlékenyek voltak, hátul és a talp részénél felvágták és a magot eltávolították, majd behelyezték a múmiát. A vágást ezután zsineggel szorosan összeöltötték. Ez a fajta koporsó olcsóbb és könnyebben elkészíthető volt, mint a fa, vagy kő. Miután a múmiát a belsejébe zárták, többé nem lehetett eltávolítani róla, csak úgy, hogy ha eltörték. Ez megakadályozta azt, hogy a koporsót később az eredeti holttest eltávolításával más újrahasználja.

4. kép – A kartonázs koporsó részlete © BM

Miután finom fehér gipszréteggel vonták be a kartonázs múmiatartót, befestették. Nézzük meg részleteiben, hogy milyen ábrázolások díszítik a pap kartonázs koporsóját. Az uzeht-galléron a Napisten látható sólyomfejű skarabeusz formájában, aki felül a napkorongot tartja, alul pedig a sen-gyűrűt, mely az örökkévalóság szimbóluma. Alatta egy szentélyben sólyomalakú isten látható Szokarisz-Ozirisz. Őt a szentélyen kívül két kobra őrzi, Egyiptom védőistennői Nekhbet és Uadzset. Az egyik Felső-Egyiptom fehér koronáját, míg a másik Alsó-Egyiptom vörös koronáját viseli a fején.

5. kép © BM

A kobra mellett két-két istenalak látható. Ezek a Hórusz-fiúk, ők is a holttest, különösen a belső szervek és a kanópusz edények védelmezői. Uadzsettel szemben a sólyomfejű Kebehszenuet és a sakálfejű Duamutef áll (5. kép), érdekes, hogy az isteneket megnevező feliratsávok itt üresen maradtak. A másik oldalon Nekhbettel szemben az emberfejű Imszetit és a páviánfejű Hápit festették fel.⁵

Szokarisz-Ozirisz alakja alatt egy nagyméretű Abüdosz-fétis áll, ez Ozirisz egyik szimbóluma. A jelképet a felső regiszterben Ízisz és Nephthüsz istennő szárnyas alakja védelmezi. Az alsó regiszterben pedig egy-egy sólyom vagy kánya, elképzelhető, hogy ezek is a két istennőt testesítik meg. Alattuk egy-egy szentélyen fekvő sakál, Upuaut⁶ isten két formája látható, az északi és a déli országrész megtestesítői.

⁵ Ide kattintva láthatjátok: http://www.britishmuseum.org/collectionimages/AN00411/AN00411943_001_l.jpg

⁶ Az elhunyt vezetője és védelmezője a túlvilágon. Az istenek témakörben részletesen is olvashatsz róla.

A talprészre az Ápisz bikát festették, akinek egyik feladata az volt, hogy elvigye a halottat a sírba.

6. kép Ízisz istennő © BM

7. kép - Nephthüsz istennő © BM

8. kép – Sólyom vagy kánya. © BM

9. kép – Upautok © BM

10. kép – A koporsó talprésze a bikával. © BM

A kartonázs koporsón olvasható szöveg egy áldozati formula, melyben a király Ozirisznak ad áldozatot azért, hogy az ő életet adjon Neszperennubnak. Ez a felirat is említi papi címét, mely megegyezik apjával: a „Beneneti Honszu megtisztítója”.

Mielőtt Neszperennub holttestét beletették a kartonázs múmiatartóba bebandázsolták, vagyis vászoncsíkokkal tekerték be. Ez biztosította, hogy a test részei egyben maradjanak. Ozirist és más istenek is megőrkítettek egy szorosan testhez simuló lepelben. Az egyiptomiak úgy gondolták, hogy halálukban istenszerűvé, Oziriszhez hasonlóvá váltak.

A CT szkener megmutatta, mennyi réteggel és hogyan tekerték be a balzsamozók a holttestet. Az első rétegek a test alá kerültek, majd betekerték a fejét. A törzset és a végtagokat külön-külön bandázsolták be, és elhelyezték az amuletteket – apró kis szobrokat, amelyekről úgy gondolták védelmet biztosítanak. A végtagokat ezután széles vászoncsíkokkal borították. A külső leplet rögzítő szalagok tartják a helyén.

A múmia

11. kép – A csontváz © SGI

A fa koporsóban, azon belül a kartonázs tartóban, vásznakkal betekerve fekszik Neszperennub teste. A hagyományos balzsamozási eljárásban részesült. Először eltávolították az agyát az orrán keresztül egy fém rúd segítségével. A 3D felvételeken látszik egy vékony, papírszerű anyag a koponya belsejében, ez szinte biztosan az agyat körülvevő hártya maradványa.

Ezután a balzsamozó ejtett egy bemetszést a lágyék bal oldalán, amelyen keresztül szinte az összes belső szervet eltávolították. A szív a helyén maradt, mivel ezt tartották a gondolkodás és az érzelmek központjának. A májat, a tüdőt, a gyomrot, a beleket és néha a veséket kivették, kiszárították és gyantával tartósították. Ezek a csomagok aztán visszakerültek a pap testébe, bár a korábbi időszakokban az volt a szokás, hogy ezeket kanópusz edényekbe helyezték. A kanópuszok fedelei egyes korszakokban a Hórusz-fiúkat ábrázolják, akik védelmezték az edénybe helyezett szerveket. Ők a páviánfejű Hápi, aki a tüdőért felel, a sakálfejű Duamutef, aki a gyomrot őrzi, a sólyomfejű Kebehszenuet, aki a belekért felel és az emberfejű Imszeti, aki a májat őrzi.

A bemetszésre egy négyzet vagy téglalap alakú fémlap helyeztek. A négyzet alakú fémlap jól kivehető a CT felvételen Neszperennub lágyékán.

A gerinc, amitől azt várnánk, hogy az életkorral összefüggő elváltozásokat mutasson, meglehetősen jó állapotban van. A csigolyák végeinél némi meszesedés tapasztalható – ez általában az öregedés normális velejárója.

A koponya lemezek szinte teljesen összenőttek, ez azt jelenti, hogy egy teljesen kifejlett férfiről van szó, a lemezek csatlakozásánál azonban jól kivehető a varrathoz hasonló minták. Mivel ezek a kor előrehaladtával egyre kevésbé láthatók, nem valószínű, hogy Neszperennub a mai fogalmaink szerint idős férfi volt, valószínűleg a negyvenes éveiben járhatott, mikor meghalt.

A sípcsont⁷ végén vonalak láthatóak. Ezek az ún. Harris-vonalak és arra utalnak, hogy a növekedési folyamat átmenetileg megszakadt. Az hogy Neszperennubnak

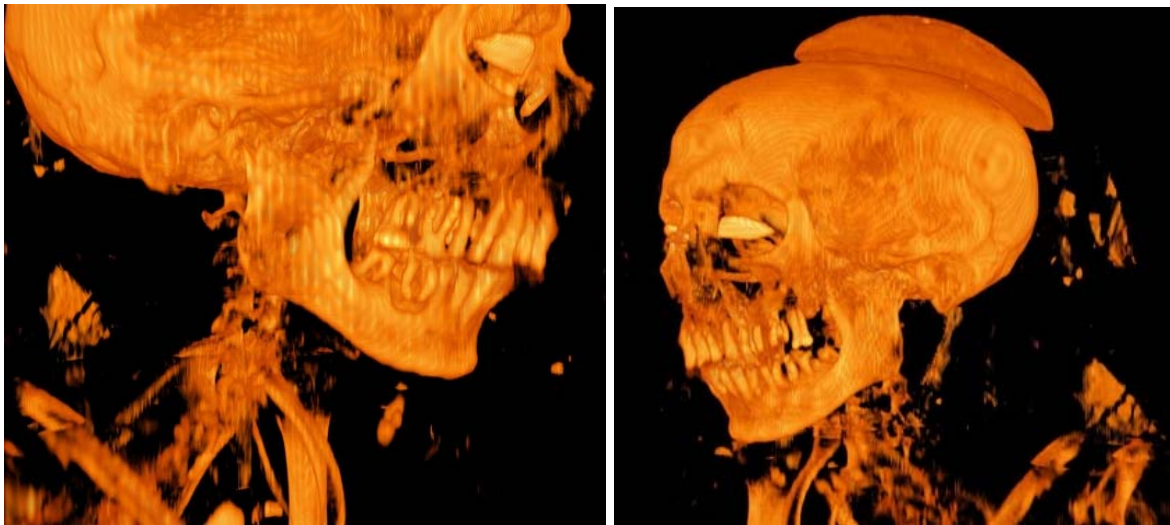
⁷ A lábszár vastagabb csontja.

több ilyen vonala is van, arra utal, hogy amikor csontváza még fejlődésben volt, vagy betegségben szenvedett, vagy pedig rosszul táplált volt.

Az ókori egyiptomiak azt tekintették ideálisnak, ha megélik a 110 éves kort, annak ellenére, hogy a férfiak esetében az átlagéletkor mindössze 35 év volt. Ha figyelembe vesszük, hogy számos olyan fertőző betegség, amely napjainkban könnyen kezelhető, akkor még halálos kimenetelű volt, Neszperennub szép kort élt meg.

Fogai viszonylag jó állapotban vannak, majdnem mindegyik a helyén van, csak a bölcsesség fogai hiányoznak. Mivel az ételbe gyakran bekerült a szélfúttá homok, fogainak rágó felületén jelentős kopás figyelhető meg. A jobb alsó, első zápfog gyökerénél üreg látható, nem zárható ki, hogy tályogról van szó. Ha ez valóban így van, akkor ez sok fájdalmat és kellemetlenséget okozhatott a papnak. A múmiákon végzett vizsgálatok szerint nem kezelték a rossz fogakat, de a fogfájást enyhítették.

A képek alapján Neszperennub koponyacsontján van egy apró megmagyarázhatatlan lyuk a bal szeme felett. Ez úgy tűnik, hogy nem áll összefüggésben a balzsamozási folyamattal és nincs nyoma olyan repedéseknek, sérüléseknek a csonton, amik arra utalnak, hogy a lyukat egy csapás vagy egy szúrt seb okozta. Elképzelhető, hogy Neszperennub egy súlyos betegségben szenvedett, mely a koponyacsontot támadta meg. Amennyiben ez így volt, akkor ez szerepet játszhatott a halálában, mert az ilyen típusú betegségeket nem tudták kezelni.

12-13. kép – A koponya © SGI

A 3D felvételek arról árulkodnak, hogy Neszperennub feje tetején egy kis agyagedényke van (13. kép). A British Museum cikke szerint ez a balzsamozók által ejtett hiba következménye lehet. A fej tetején és hátulján, valamint az edényen is megszilárdult anyag látható, valószínűleg gyanta. Ezt az anyagot nagy mennyiségben használták a mumifikálás során. Ugy tűnik túl sokat öntöttek a pap testére, miközben a balzsamozó ágyon feküdt, a gyanta lefolyt a tarkójára és a balzsamozók talán azért helyezték oda a tálat, hogy összegyűjtsék a felesleges folyadékot. Elképzelhető, hogy a gyanta gyorsan megkeményedett és hozzá erősítette a tálkát a koponyához. Lehetséges, hogy a bőr sérülését a fej hátsó részén az okozta, hogy megpróbálták eltávolítani az edényt. Miután ez nem sikerült, vagy túl nagy kárt okozott volna, ezért a balzsamozók úgy döntöttek, hogy tovább folytatják a balzsamozási eljárást, azt remélve, hogy hibájuk észrevétlen marad. Nem volt ritka, hogy a balzsamozási eljárás során hibákat vétettek. A múmia vizsgálatokból kiderült,

hogy olykor el-eltűnt egy-egy testrész, vagy kisebb eszközök maradtak a holttestben, de még az is előfordult, hogy rovarok és rágcsálók fértek hozzá a holttesthez és ezeket is beletekerték a bandázsokba a testtel együtt. Mivel az elhunyt pap rokonai nem voltak jelen a mumifikálás során, a szakmai gondatlanság eme részlete csaknem 3000 évig titokban maradt. Én nem zárnám ki azt a lehetőséget sem, hogy a kis agyagedénynek köze van egy speciális sírmelléklethez, a hypokephalhoz⁸, bár amennyiben annak előfutára, akkor igen korai. A képeken látható, hogy mesterséges szemhéjakat helyeztek el a szemüregben.

A múmiára ékszerek és egyéb tárgyak is kerültek. A külső vászonnéteg alatt szalagok haladnak át Neszperennub vállán és kereszteződnek a mellkasán, az alsó végein lapkák vannak. Ezeket általában bőrből készítették és vörösre festették, gyakran előfordulnak a 21-22. dinasztia múmiáin (kb. i. e. 945-715). Bőrlapkák látszanak hátul a nyakán is. Két másik bőr amulettel is ellátták, ezek is láthatók a mellkason a bőrszalagok közelében. Nyakék ellensúly formájúak és elképzelhető, hogy feliratok vannak rajtuk. Általában annak a királynak a nevét szokták rájuk írni, aki az elhunyt temetésekor uralkodott, de a 3D képalkotás még nem elég érzékeny ahhoz, hogy ezek kimutathatók legyenek Neszperennub bőrmedáljain.

A szkener kimutatta, hogy a pap mindkét kezének gyűrűsujjain gyűrűket visel, ezeket valószínűleg fémből, nem lehetetlen, hogy aranyból készítették. Gyűrűket gyakran találnak múmiákon, Tutankhamon is számosat viselt mind a kezén, mind pedig a bandázsok közé csomagolva. Neszperennub feltehetőleg életében is hordott gyűrűket, de azok, amelyek halálában ékesítik, talán olyan ábrázolásokat és feliratokat tartalmaznak, amelyek túlvilági boldogulását segítik.

14. kép - Kezek © SGI

⁸ A Későkor és a Ptolemaiosz kor (26. és a 30. dinasztia) egyik ritka és szűk körben használt sírmelléklete. Kizárólag Amon papjai és papnői használták, de közülük sem mindenki – családon belül öröklődött ez a szokás. Elterjedési területe Théba környékére korlátozódott. Általában a Halottak Könyve 162. fejezete szerepel rajtuk, aminek lényege, hogy "lángot", meleget keltsen a halott feje alatt, így hasonlatossá téve őt az élőkhez. A hypokephalon szereplő jelenetek mindig a Napistenhez és az újjászületéshez kapcsolódnak, de minden darab egyedi, nincs két egyforma köztük.

Amulettek

Az amulettek védelmet biztosítottak viselőjük számára. Számos fajtájukat életükben is viselték az egyiptomiak, más fajtáikat az elhunyt testére helyezték a bandázsokon belülre. Neszperennub bandázsai között is több ilyen látszik. Úgy gondolták, hogy ezeknek az apró tárgyaknak a hatalma benne rejlik a formájukban, a színükben, az anyagban, amelyből készültek és a szövegekben, amelyeket felírtak rájuk, vagy azokban a szövegekben, amelyeket felettük elmondtak. Elhelyezésük is fontos volt, a legtöbbet a nyakon és a felsőtesten helyezték el, ezeket tartották a test leginkább sebezhető részének.

A szív skarabeuszt általában sötétzöld vagy fekete kőből készítették, a Napisten egyik megjelenési formája és az újjászületés szimbóluma. Neszperennub kulcscsontja közelében valószínűleg egy ilyen látható. A mellkason egy fémlemezről készült kiterjesztett szárny látható. Közvetlenül ez alatt pedig egy papirusz-oszlop amulett.

15. kép⁹

Neszperennub nyakán amulettek csoportja figyelhető meg. Ezek között található egy dzsed-oszlop és egy udzsat-szem. Kettő kuporgó istenalaknak tűnik, elképzelhető, hogy ezek például Sut, a levegő istenét ábrázolják. Az egyik amulett pedig jól

⁹ <http://www.abc.net.au/news/linkableblob/3957864/data/a-full-body-ct-scan-of-the-mummy-nesperennub-data.jpg>

láthatóan keselyű formájú. Ez az Óbirodalomtól fordul elő a temetkezési amulettek között. Védelmező istennőkkel hozták összefüggésbe őket, mint például Nekhbet, vagy Weret-Hekau. A 15. képen hozzánk a hozzánk legközelebb lévő, sárga színű amulett kobra alakú.

A pap jobb szeme felett is látható egy apró, dzsé hieroglifát formázó kígyó amulett. A röntgenképen nem jelenik meg, csak a 3D felvételeken, ez arra utal, hogy viszonylag kis sűrűségű anyagból, például méhviaszból készült. Az ilyen kígyót mintázó amulettek ritkák, de egy aranyból formázott példányt találtak Hornakht herceg szarkofágjában Taniszban (kb. i. e. 850), illetve egy Leidenben őrzött későkori múmia jobb szeme felett is kimutatott a röntgen egy ilyen amulettet.

16. kép¹⁰

Tutankhamon esetében a nyakánál találtak egy dzsé hieroglifát formázó amulettet aranyból, és Dzsemuteszankh, egy a 21. dinasztia korában élt hölgy múmiáján szintén a nyakánál találtak egy aranylemezből készült példányt. Nem tudjuk pontosan milyen funkciója volt ennek az amulettnek. A homlokon való elhelyezés arra utal, hogy talán az ureusz-kígyóval lehet kapcsolatban. Az általában ágaskodó kobra alakjában megörökített ureusz rendszeresen megjelenik a király és az istenek homlokán, tüzes leheletével pusztítja el viselője ellenségeit, de bőre levedlése miatt a kígyót az újjászületéssel is összefüggésbe hozták.

A következő oldalon néhány olyan amulettet láthattok, amelyek hasonlítanak a Neszperennub által viseltékhez.

¹⁰ http://ima-solutions.fr/wp-content/uploads/2014/05/Intro_Left_2.jpg

17. kép © BM (EA71492)

Ez az aranygyűrű hasonlít a Neszperennub bal gyűrűsujján (a 14. képen, jobb oldalon) lévőhöz, de elképzelhető, hogy a papén a forgatható lemez féldrágakőből készült.

A 17. képen látható példány a 18. dinasztia idejére datálható és III. Thotmesz nevei olvashatók a két oldalán. Szakkarában találták, egy Dzsehuti nevű férfi temetkezési mellékleteként.

18. kép © BM (EA12235)

A 26. dinasztia korából maradt ránk ez a zöldeskék fajanszból készült dzsed-oszlop amulett. Ozirisz hátgerincével hozzák összefüggésbe, hieroglif jelként pedig tartósságot jelent. Már az Óbirodalomban megjelenik és az ókori egyiptomi történelem során végig előfordul ez az amulett. Bár a Halottak könyve 155. fejezete szerint aranyból kellett volna készíteni, gyakran zöld színű anyagból állították elő, mely a megújulásra utal.

19. kép © Maatkara (56.134-E)

A Szépművészeti Múzeum gyűjteményében őrzik ezt a fajansz papyrusz-oszlop amulettet, mely a Későkorból származik. Az Újbirodalomtól válik gyakorivá, de már a Koporsó szövegekben említik. A Halottak könyve 159-160. fejezete szerint zöld földspátból kellett készíteni, az elhunyt épségét, egészségét őrzi meg.

20. kép © The Metropolitan Museum of Art (22.3.64)

Thébában került elő ez a lazúrkőből faragott szív-skarabeusz, mely mágikusan hallgatásra kötelezte az elhunyt szívet a mérlegelésnél, ugyanakkor védelmezte az elhunyt szívet és helyettesítőjeként szolgált, arra az esetre, ha az eredeti szerv megsemmisül. Ennek a hátoldalán nincsen felirat, de gyakran a Halottak könyve 30b fejezete szerepel rajtuk. Ez a példány a 26. dinasztia korára datálható.

21. kép © The Metropolitan Museum of Art (25.3.167)

A 21. dinasztia idejéről maradt ránk ez az aranylemezből készült, 2 cm magas ureusz amulett. Egykor Dzsedmuteszankh bandázsai közé helyezték, a homlokára. A hölgy Amon egyik főpapjának leánya vagy felesége volt. Abban a korszakban, amikor ő élt, az Amon főpapok királyként irányították a déli országrészt.

Neszperennub arca

A legújabb technikák lehetővé tették, hogy rekonstruálják Neszperennub megjelenését. A CT-felvételeket használták arra, hogy elkészítsék a koponya teljes méretű másolatát. Speciális pontokon elhelyezett szegekkel jelölték meg az emberi fejen található lágy szövetek mennyiségét. Ezeket a szegeket használva referencia pontokként, az izmokat, a szemet és a bőrt agyagból modellezték és ráhelyezték a koponyára. Mesterséges színezéket alkalmaztak a szemek és a bőr esetében. Bár az eredmény nem 100%-ig pontos, egykori ismerősei valószínűleg felismernék Neszperennubot.

A koporsók feliratai szerint ő és az apja Thébában, Amon-Ré templomában dolgozott, tevékenységük azon belül Honszuzhoz kapcsolódott. A Honszu templom tetőteraszán található feliratok egyéb címeit is megőrkítik: „Legyezőhordozó Honszu jobb kezénél, legyezőhordozó a király jobb kezénél.” A listában felsorolják őseit is, ez arra utal, hogy magas rangú ember volt, egy befolyásos család tagja.

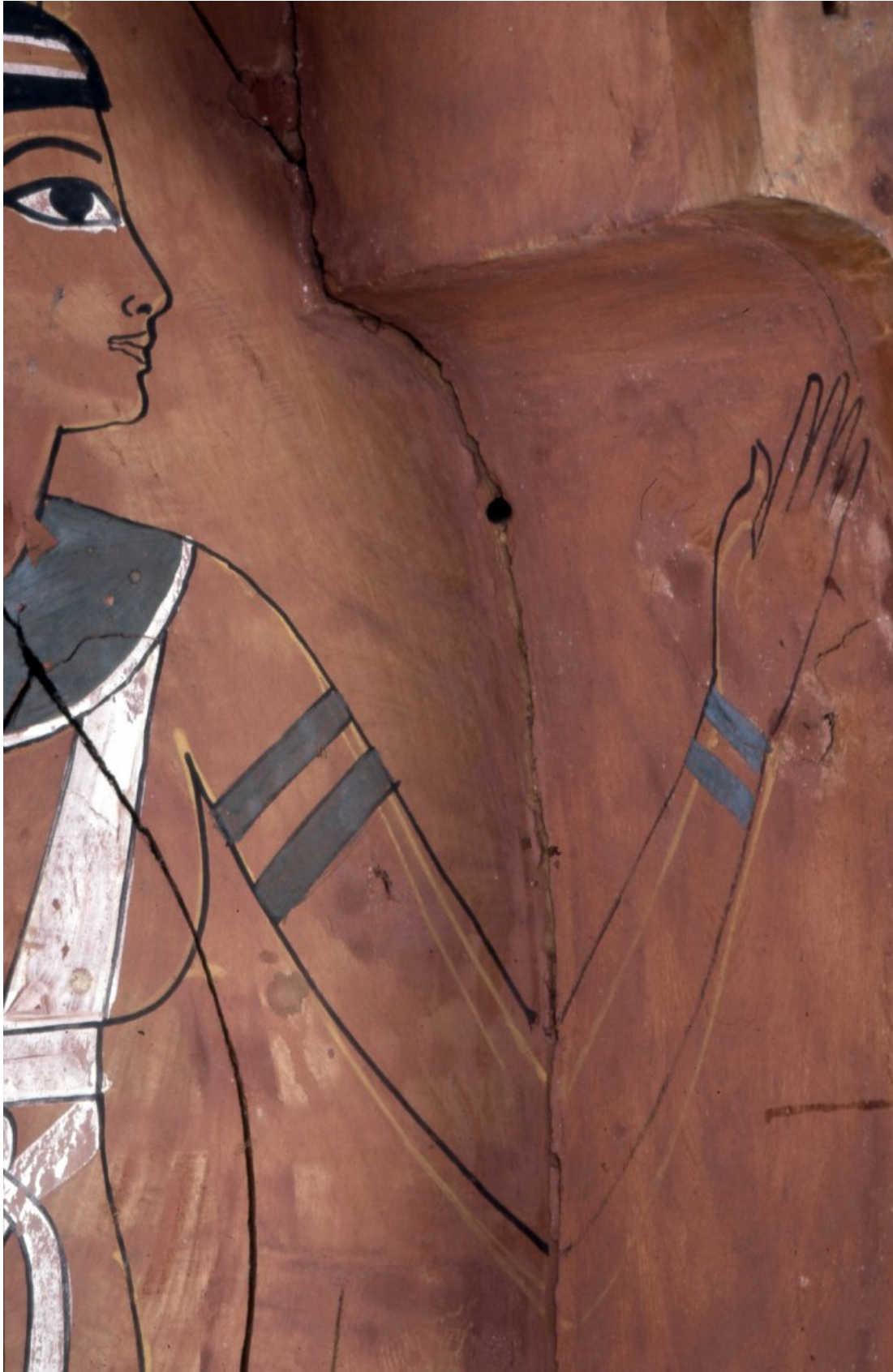

22. kép – Neszperennub © Dr. C. Wilkinson, University of Manchester

Készítette: Maatkara

Forrás:

http://web.archive.org/web/20150506190728/http://www.britishmuseum.org/explore/online_tours/egypt/mummy_the_inside_story/mummy_the_inside_story.aspx

23. kép © BM (EA30720)

Ez egy részlet a külső, fából készült koporsó alsó részének belsejéről, az istennő alakjával. Sárgával látszik az előfestés.